

Ružbašské žrodelko

OBČASNÍK

ROČNÍK: I.

ČÍSLO: 4/2019

DECEMBER

NEPREDAJNÉ

Vstupenky už v predaji!

Ružbašský fašiangový ples
22. februára 2020

SKUPINA PROMO * BOHATÁ VEČERA
TOMBOLA * KULTÚRNY PROGRAM

Milí spoluobčania!

Každá zmena v živote človeka prináša rôzne obavy, ale aj očakávania. Dnes, keď si už zvykáme na písanie roku 2020 nám táto zmena dáva možnosť hodnotiť čo dobré a čo zlé nás stretlo počas posledných 365 dní. Rok 2019 je už minulosťou, ktorá sa do života každého z nás zapísala iným spôsobom. To čo mohlo byť lepšie alebo čo sme mohli urobiť trochu ináč už nezmeníme. Napriek tomu môžeme bilancovať nad tým čo sa nám podarilo zmeniť pre lepšiu a krajšiu budúcnosť nás všetkých.

Ešte stále stojíme na prahu nového roka a mnohí z nás váhajú, či si dávať nejaké predsavzatie alebo opäť to nechať na čas, ktorý niečo prinesie. Nenechávajme budúcnosť náhode. Nech základ našich predsavzatí je postavený na vrúcnosti, ochote pomáhať a na ľudskosti, aby sme každý deň nového roka prežili s úsmevom. Dovoľte mi, aby som Vám touto cestou poprial v novom roku 2020 veľa zdravia, veľa lásky a veľa porozumenia, rok plný dní bohatých na radosť, úsmev a šťastie no a mesiace plné pozitívnej energie.

*Nech sa starosť všetka zruší a nech vládne pokoj v duši.
Čo bolelo nech sa zhojí, čo tešilo nech sa zdvojí.
Aby boli v novom roku iba slzy šťastia v oku.*

Všetko len to naj v roku 2020 Vám praje

Mgr. Peter Martinek
starosta obce

Jesenný zber gaštanov

Začalo sa jesenné obdobie a s ním sme rozbehli vrámci obce Vyšné Ružbachy aj obľúbený zber gaštanov. Týždeň v termíne 7.októbra 2019 – 11. októbra 2019 deti spolu s rodičmi mohli tráviť viac času na čerstvom vzduchu s vánkom babieho leta. V sobotu, 12. októbra 2019 sa pred obecným úradom uskutočnili vyhodnotenie. Starosta obce ocenil tých, ktorí si dali námahu a zapojili sa do súťaže. Všetci zúčastnení dostali malé prekvapenie. Spolu sa nám podarilo vyzbierať cca 250 kg gaštanov. Spomienkou na tento deň bude deťom netradič-

ná medaila, ktorú dostali od starostu obce Mgr. Petra Martineka.

Tieto jesenné plody budú slúžiť ako podklad na terapeutický chodník pri Prameni Lásky v Kúpeľoch Vyšné Ružbachy a taktiež na prikrmovanie lesnej zveri.

Za ceny do súťaže ďakujeme pani Marcelle Martinekovej – Potravinám pod Lažňou a pánovi Martinovi Martinekovi – MARKRUP s.r.o.

Spracoval:

Ing. Jana Mindeková

**Foto: Ľudovít Marfiak,
Jana Mindeková**

Nebeské divadlo - tradičná šarkaniáda

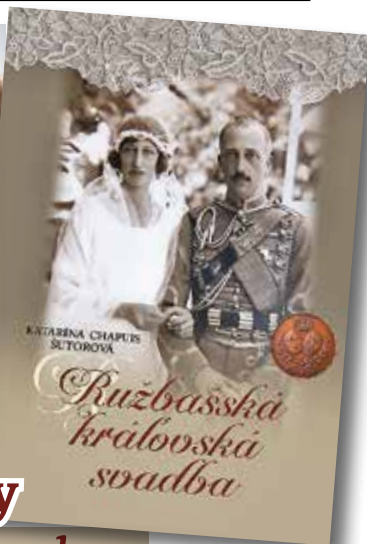
Vietor vo vlasoch, šuchot šarkanov... Môžeme už povedať, že „tradičná“ šarkaniáda sa uskutočnila 19. októbra 2019. Malí, ale aj veľkí si prišli na svoje. Počasie nám

prialo a nič nám nebránilo, aby sme si zasúťažili o najkrajšieho, najväčšieho, najdlhšie a najvyššie lietajúceho šarkana akcie. Naši skauti 66.zbor Eduarda Kor-

ponaya nás zahriali teplým čajom a krásnymi cenami, ktoré venovala Marcela Martinková (Potraviny „pod Lažňou“). Ďakujeme

Text a foto: Marcela Malá

Uvedenie do života knihy *Ružbašská kráľovská svadba*

od autorky Kataríny Chapuis Šutorovej

Dňa 27. októbra 2019 sa vo Vyšných Ružbachoch uskutočnilo podujatie, v rámci ktorého sa uvádzala do života kniha od autorky - rodenej Vyšnoružbašanky, žijúcej 20 rokov vo francúzskom Lyone - Kataríny Chapuis Šutorovej.

Kniha opisuje kráľovskú svadbu gróffy Karolíny Zamoysovej a Reniera de Bourbon, princa Dvoch Sicílií, ktorá sa uskutočnila 12. septembra 1923 vo Vyšných Ružbachoch. K tomuto už zabudnutému príbehu sa autorka dostala v roku 2014, keď spoznala dcéru ružbašského kráľovského páru, pani Carmen. Pani Carmen jej dovolila nahliadnúť do rodinného archívu, čo bolo základom pre vznik knihy.

Po päťročnej práci mohla autorka prezentovať svoju prácu v poslednú októbrovú nedeľu dvadsiatim štyrom členom rodiny Zamoysovej, ktorí pricestovali zo štyroch krajín (Taliansko, Belgicko, Anglicko a Poľsko), ako aj hostom a návštevníkom.

Celé podujatie sa nieslo v štýle ružbašskej kráľovskej

svadby. Krátko popoludní bola vyslúžená spomienková svätá omša, celebrowaná Mons. Andrejom Imrichom, emeritným biskupom Spišskej diecézy, za prítomnosti PaedDr. Milana Majerského PhD., predsedu Prešovského samosprávneho kraja. Kostol bol zaplavený miestnymi obyvateľmi odetý-

Mons. Andrej Imrich, emeritný biskup Spišskej diecézy počas svätej omše.

Foto Mgr. Ľubomír Hajdučík

mi v nádhernom goralskom kroji. Po svätej omši vytvorili prítomní sprievod a za spevu skupiny Maradaš sa pobrali naprieč dedinkou do Bieleho domu, kde sa uskutočnila druhá časť programu.

Tú otvorili členovia folklórneho súboru Vrchovina pod vedením Mgr. Františky Marcínovej, ktorí predstavili akt začepčenia vyšnoružbašskej nevesty a v spolupráci s Vyšnoružbašanmi zatancovali typický redový tanec. V prítomnosti stovky krojovaných ľudí bolo veľmi dojímavé zaspomínať si na staré miestne tradície.

Po vystúpení nastala slávnostná chvíľa, kedy grófká Jolanta Mycielska, praneter ružbašskej nevesty a Peter Martinek, starosta obce Vyšné Ružbачy

uviedli za potlesku prítomných knihu do života. Prvý výťahok knihy bol venovaný obci Vyšné Ružbачy s priáním, « aby sa už na miestnu históriu nikdy nezabudlo » a druhý výťahok bol venovaný Ľubovnianskej knižnici s priáním, « aby mal ku knihe prístup každý čitateľ ».

Po uvedení knihy do života bola ešte slávnostne otvorená výstava dobových fotografií, na ktorej mohli návštevníci vidieť najstaršie fotografie vyšnoružbašských svadobných párov oblečených v nádhernom miestnom kroji. Prítomní si mohli zároveň všimnúť vývoj svadobného rúcha nevesty, ktoré v priebehu 30 rokov viackrát pozmenilo svoju podobu. Zaujímavosťou výstavy bol aj fakt, že

prvé svadobné páry sa dali v dedinke zvečniť až 15 rokov po ružbašskej kráľovskej svadbe.

Okrem starých fotografií boli vystavené aj akvarely ružbašských neviest od Viery Škrabalovej z roku 1961 z dielne Ústredia ľudovej umeleckej výroby.

Podujatia sa zúčastnilo okolo 400 osôb.

Mediálnym partnerom podujatia bolo RTVS Radio International Slovakia.

Partnermi podujatia boli obec Vyšné Ružbачy, Kúpele Vyšné Ružbачy, Goralská farma Kycora.

O občerstvenie sa postarali mesto Stará Ľubovňa, GAS Família, s. r. o, Salaš u Franka, Hotelová akadémia Stará Ľubovňa, Ružbašský dvor a Jednota dôchodcov Vyšné Ružbачy.

Spoločná fotografia krojovaných účastníkov podujatia pod Bielym domom, ktorý bol postavený v roku 1932 grófom Janom Zamojským a ktorý sa inšpiroval monackou architektúrou. Na priečelí budovy je vidieť erby Jana Zamojského a jeho manželky Isabel de Bourbon, španielskej infanky. Foto Mgr. Ľubomír Hajdučík

Krajské srdce na dlani

Dňa 10. decembra 2019 sa v Prešove konalo slávnostné oceňovanie dobrovoľníkov a dobrovoľníčok, dobrovoľníckych skupín, organizácii a firiem podporujúcich firemné dobrovoľníctvo. Teda tých, ktorí obetavo a bezplatne vykonávali dobrovoľnícku činnosť v Prešovskom samosprávnom kraji pod názvom: „Krajské srdce na dlani 2019 Prešovského kraja“.

Podujatie sa uskutočnilo pod záštitou predsedu PSK PaedDr. Milana Majerského. Starosta obce Vyšné Ružbachy Mgr. Peter Martinek nominoval miestnu organizáciu Jednoty dôchodcov vo Vyšných Ružbachoch za ich obetavú prácu a pomoc v obci Vyšné Ružbachy.

Spolu s tromi zástupcami miestnej organizácie, pani Zuzanou Fialkovou, Máriou Ščensnou a Annou Martinekovou, sa zúčastnili odovzdávania ocenení a prevzali si diplom za dobrovoľníctvo.

Spracoval:
Jana Míndeková
Fotografie:
Peter Martinek

Úcta k tým, ktorí sa každý deň vzdávali radosti, ktoré

V nedeľu, 20. októbra 2019 sa na Doškoľovacom stredisku pána Jana Budzáka konalo príjemné posedenie seniorov z našej obce. Posedenia sa zúčastnilo 51 seniorov nad 70 rokov z celkového počtu 106, 10 pozvaných hostí – členov JDS, vdp. Ján Stašák, zamestnanec obce a poslanci obecného zastupiteľstva. Pri príležitosti sviatku – Mesiac úcty k starším, sme si pre nich pripravili kultúrny pro-

gram, na ktorom vystúpili deti s materskej školy. Tradičného privítania sa zhostil starosta obce Mgr. Peter Martinek, ktorý prítomným seniorom zaprial krásnu „jeseň“ života a po jeho príhovore sme prešli k odovzdaniu pamätných listov našim jubilantom z rady 70, 75, 80, 85 a 90 ročných. Ľudová hudba Maradaš Škvarlovci z Lipian im zahrala Živíó.

Po odovzdaní pamätných listov sa mikrofó-

nu zhostili deti z materskej školy. Pásmo básničiek, piesne a tančeka všetkých prí-

Po roku k nám opäť zavítal Mikuláš

Mikuláš je prvou predzvestou blížiacich sa vianočných sviatkov. Už tradične chodí medzi deti a rozdáva im darčeky. Inak tomu nebolo ani tento rok, kedy spolu s anjelom a čertom zavítal do miestneho kina, aby potešil detské srdiečka.

Deti zo Základnej a Materskej školy si pre Mikuláša pripravili krásny program

plný básní, piesní a tanca. Za odmenu každý dostal balíček plný sladkostí.

Po programe sa všetci presunuli pred obecný úrad, kde Mikuláš za asistencie starostu obce slávnostne rozsvietili vianočný stromček a vianočnú svetelnú výzdobu v obci.

Mikuláš pripravil pre deti 130 balíčkov z rozpočtu obce, ktoré všetky roz-

dal a keď mal prázdny kôš, rozlúčil sa s deťmi a sľúbil, že o rok príde zasa.

Vedzte, že všetci sme sa snažili najlepšie ako sme vedeli urobiť toto podujatie príjemné a veselé, aby sa deťom páčilo a mali na čo spomínať.

Spracoval:

Jana Míndeková

**Foto: Juliána Jozefíková,
Ľudovít Marfiak**

im život ponúkal, aby urobili šťastnými nás, ich deti

tomných potešilo a deti odarili veľkým potleskom. Počas celého podujatia si

seniori mohli zaspievať s ľudovou hudbou Maradaš. Predstaviiteľka Asociácie sa-

maritánov Slovenska odprezentovala domáce náramky prvej pomoci.

Po programe sa prítomným seniorom podávalo chutné jedlo, káva a koláč.

Za ich ochotu a lásku im patrí veľké poďakovanie a touto spoločenskou akciou sme im to pripomenuli. ĎAKUJEME.

Spracoval:

Ing. Jana Míndeková

**Foto: Ľudovít Marfiak,
Jana Míndeková**

Dňa 22. decembra 2019 v popoludňajších hodinách sa pred Obecným úradom a v miestnom kine konal už 5. ročník Ružbašských vianočných trhov. Toto podujatie môžeme označiť už ako tradičné.

Vianočné trhy 2019

Podujatie odštartovali naše deti z materskej školy, ktoré si pripravili pásmo vianočných veršov, básní či tanca. Nasledovalo vy-

stúpenie nádejného mladého saxofonistu Kristiána Gábora a mládežníckeho speváckeho zboru. Veľký úspech zožalo pásmo tra-

dičných ružbašských zvykov a kolied v podaní miestnych dobrovoľníkov, ktorí boli oblečení v krásnom ružbašskom kroji. Veľkým lákadlom boli tzv. Sopcári, ktorí v očiach prítomných detí vyvolali trošku strach a v očiach dospelých spomienky, nakoľko táto tradícia sa u nás vyskytuje už celé roky.

Na priestranstve pred Obecným úradom vianočnú atmosféru dotvárala príjemná sladká vôňa vianočných oblátok, vianočných koláčikov, či Richtárskej kapustnice. Na zohriatie bol pripravený vianočný punč a sladké kakao so šľahačkou.

Návštevníci si mali možnosť prezrieť a zakúpiť výrobky a dekorácie miestnych handmade výrobcov.

Podujatím nás sprevá-

dzali moderátori Benjamín Fečík a Karolína Dudžiková.

Na záver si všetci prítomní spolu zaspievali našu tradičnú goralskú

hymnu „Goralu...“.

Starosta obce Mgr. Peter Martinek podakoval všetkým účinkujúcim a organizátorom, ktorí prispe-

li ku krásnej vianočnej atmosfére.

Spracoval:

Jana Mindeková

Foto: Ludovít Marfiak

Detský Silvester

Rozmýšľali ste čo so Silvestrom? Mysleli ste pritom na seba a zároveň i na svoje deti? Obec Vyšné Ružbachy áno.

Unikátna detská oslava príchodu Nového roku 2020 sa konala 31. decembra 2019 o 18:30 hod. pred Obecným úradom. Pomocou členov kultúrnej komisie, Občianskeho združenia Ružbašský prameň a skau-

tov 2. oddielu sv. Márie Goretti sa nám podarilo pripraviť prvý ročník tohto podujatia. Všetkým detičkám sa rozsvietili očka pri pohľade na prichádzajúce rozprávkové bytosti a to Olafa a Sida, ktoré spolu s moderátorkou oslovili deti a tak sa

začal večer plný zábavy, hudby a tanca. Pre všetkých bol pripravený detský punč, teplé kakao či koláčiky. Starosta obce spolu s deťmi odpočítali odpálenie ohňostroja a tak sme si s deťmi popriali všetko dobré do nového roka.

Spracoval:

Jana Mindeková

Foto: Ludovít

Marfiak

ZO ŽIVOTA ŠKOLY

V letných mesiacoch sa v novej budove školy pre-rábalo. Všetci žiaci základnej školy sa stahovali do jednej budovy. Stará budova školy sa tak uvoľnila a pripravujú sa priestory pre novú škôlku. Ďakujeme všetkým, ktorí dopomohli k tomu, aby sa školský rok začal v termíne.

Dňa 2.septembra 2019 sme oficiálne zahájili školský rok 2019/2020. Do 9 tried základnej školy nastúpilo spolu 115 žiakov, do materskej školy 35.

» Imatrikulácia prvákov

V tomto školskom roku navštevuje 1. ročník základnej školy 17 žiakov. Imatrikulácia prvákov je to obľúbená akcia u žiakov, učiteľov i rodičov. Aj tentokrát si deviataci dôsledne pripravili privítanie nových žiakov medzi školákmi. Za pomoci triednych učiteliek preverili ich vedomosti, zručnosti i obratnosť. Nebolo to veru jednoduché. Ale naši prváci nesklamali. Po pasovaní riaditeľkou školy sa stali plnohodnotnými žiakmi našej školy.

» Európsky týždeň športu

V rámci Európskeho týždňa športu sme v piatok, 27. septembra 2019, zorganizovali pre žiakov školy turistické vychádzky do okolia. Žiaci prv-

ho stupňa základnej školy sa prešli okolo vlekov cez „Jankovú dolinku“ až ku „Kapličke“. V lone prírody si zahrali športové hry a vrátili sa ku škole. Star-

ší žiaci prešli 11 km ľahším terénom ku prameňu v susednej obci Kamenka a späť. Počasie nám prialo. Užili sme si aktívny snečný deň. Jeseň v našich končinách je nádherná.

Aj „malkáči“ z materskej školy sa tento rok zapojili do Európskeho týždňa športu a pohybom podporili zdravý životný štýl. Zmerali si sily v športovej olympiáde, súťažili na multifunkčnom ihrisku a cvičili posilňovacie cvičenia v triede.

» Deň otvorených dverí

- FOLKLÓRNY DEŇ V ZÁKLADNEJ ŠKOLE

Dní, ako bol tento, nie je veľa. V základnej škole sa konal deň otvorených dverí s názvom „FOLKLÓRNY“, umocnený stretnutím s p. Katarínou Chapius Šutorovou, rodáčkou s Vyš-

ných Ružbách, žijúcou vo francúzskom meste Lyon, autorkou knihy Ružbašská kráľovská svadba.

Folklor, folklórne prvky a kroje od rána všetkých spájali. Spolužiakov, učiteľov, rodičov. Atmosféra v škole bola výnimočná. Dievčatá, chlapci i zamestnanci školy boli milší a krajší. Žiaci, učitelia, kuchárky, upratovačky. Nikto nezabudol na malú folklórnu ozdobu. Boli aj takí, ktorí si obliekli celý kroj. V triedach sa tvorilo na ľudovú tému, spomínalo sa ružbašské nárečie, spievali sa ružbašské piesne. Všetky tieto zážitky umocnili kuchárky v školskej jedálni. Napiekli typické ružbašské koláče „bryndzovníky“, ktorými od rána častovali všetkých návštevníkov školy. Na obed navarili krúповú polievku s údeným mäsom a bryndzové

halušky. Ďakujeme, bolo to vynikajúce!

To najlepšie prišlo až na záver. Pani Katarína Chapius Šutorová nás navštívila s cieľom povedať mladým ružbašanom čo najviac o ružbašskej kráľovskej svadbe, ktorá sa konala v našej obci v roku 1923. Dozvedeli sme sa veľa nových informácií, o ktorých

sme doposiaľ ani len netušili. Otázky od detí, riaditeľky i pána starostu pomohli rozvinúť zaujímavú besedu. Deti sa okrem iného dozvedeli, prečo je dôležité venovať sa spoznávaníu nárečia i cudzím jazykom. Na záver nás obdarovala knihou Ružbašská kráľovská svadba s venovaním. Bude k dispozícii v školskej knižnici. Ďakujeme a už teraz sa tešíme na besedu pri ďalšej knihe.

» Ekoprojekt

Viete, ako dlho sa v prírode rozkladá pomarančová šupka, igelitová taška alebo ponožka? Naši žiaci vďaka bývalým žiakom našej školy – Veronike, Michalovi a Dáriusovi – to už vedia. Sľúbili tiež, že sa budú snažiť viac dbať na separovanie odpadu, aby tak pomohli našej prírode. Na záver si žiaci zasúťažili a za správne odpovede získali pekné ceny.

» Návšteva okresnej knižnice

V októbri sa žiaci 2. 3. 4. ročníka zúčastnili exkurzie v Okresnej mestskej knižnici v Staréj Lubovni. Žiaci boli oboznámení s pravidlami a fungovaním v mestskej knižnici a zároveň si mohli vypočuť rozprávku o Eme a ružovej veľrybe zážitkovou formou. Počúvali zvuky, zapájali sa do aktivít a hier, vyhľadávali „poranené“ knihy, ktoré odovzdali do „nemocnice pre knihy.“ Deťom sa exkurzia v knižnici veľmi páčila a už teraz sa tešia, že sa do knižnice opäť vrátia a to nielen v sprievode spolužiakov a učiteľov ale aj v sprievode svojich rodičov. Túto exkurziu sme uskutočnili z príležitosti Medzinárodného týždňa školských knižníc.

» Nordic walking

Nordic walking je súčasťou v našej škole už tretí rok. Obohacuje nám život, posilňuje zdravie.

Výlet na Štrbské Pleso s malými walkermi sme pôvodne plánova-

li už v júni. Keďže počasie nám neprialo, deti nám prázdniny odchádzali s prísľubom, že o výlet neprídu. Do Vysokých Tatier sme sa teda vybra-

li v septembri. Hneď, ako nám to umožnilo počasie. A oplátilo sa. Prežili sme pekný deň plný zábavy, pohody, i nových poznatkov o prírode. Ďakujeme rodičom, ktorí nám pomohli s prevozom žiakov ku vlaku.

Náš „walkerský“ tím reprezentoval obec aj na priateľskom stretnutí v Kežmarských Žlaboch. Spoznávame krásy slovenskej prírody a získavame nové priateľstvá.

Dlhá a pekná jeseň nám umožnila s deťmi absolvovať vychádzku ku Pamätníku padlých partizánov. Okrem nádherných pohľadov, ktoré sa nám naskytli, sme objavili rokmi zabudnutý kamenný pamätník v lone našej prírody. Studnička, ktorá sa tam nachádza, bola plná opadaného lístia. Preto sme ju po vzore našich starých rodičov vyčistili. Keďže je tento chodník nanovo sprístupnený a označený, odporúčame ho ako

prijemnú prechádzku pre veľkých i malých.

Mikulášska walkovacka nám spríjemnila trochu chladný a sychravý deň. Kostýmy, svetielka, vese-

lé pesničky, vrava a smiech udržiavali náladu, ktorú sme rozdávali všetkým, ktorých sme stretli. Trochu sme vymrzli, ale stálo to za to.

» Protidrogový deň v našej škole

Protidrogový deň je v našej škole takým malým sviatkom. Pravidelne nás v tento deň navštevujú priatelia z družobnej základnej školy vo Wierchomli Wielkiej. Oblíbenou činnosťou sú kreatívne dielne s množstvom materiálu, z ktorého si žiaci oboch škôl pripravujú spoločne rôzne dekorácie a výrobky. Na tradičnej burze potom žiaci nakupujú a predávajú vlastné výrobky, koláčiky, či hračky. Časť zo zisku darujú nadácii Biela pastelka.

tvorili z odpadového materiálu, tvorili gaštanokv, vyrábali šarkany, ktoré sme si potom vyskúšali na kopci.

V októbri si deti uctili starých rodičov, pripravili pre nich kultúrny program. Po tešli aj starých ľudí v dome seniorov. Nezabudli ani na Pamiatku zosnulých. Tych si uctili zapálením sviečky a krátkou modlitbou na miestnom cintoríne. Ako každý rok, tak aj tento sme 4. novembra oslávili Deň materských škôl. Tento deň je dňom plným tanca, hier,

súťaží a aktivít.

K začiatku decembra v materskej škole patrí aj príchod Mikuláša. Deti sa na túto udalosť poctivo pripravovali. Program bol plný básničiek, tanca i pesničiek. Po prekonaní počiatocného strachu prežili spoločne deň plný zábavy.

Ak sa chcete zo života školy dozvedieť viac, sledujte webovú stránku www.zsvysneruzbachysl.edupage.org

**Spracovala:
Anna Krutková**

» V materskej škole to žije

Aj deti v materskej škole majú neustále dostatok aktivít. Veľa času trávia vonku v prírode. Hneď v jeseni si upratovali školský dvor od napadaného lístia. Celý mesiac zbierali gaštany, ktoré potom odovzdali poľovníkom pre lesné zvieratká. Maľovali jesenné obrázky,

Žiť v slobode nie je samozrejmosťou - 30.

Tento rok sme si na Slovensku pripomínali 30. výročie Nežnej revolúcie, ktorá bola jedným veľkých zlomov v našich novodobých dejinách. Vďaka masovým protestom sa podarilo nenásilne dosiahnuť „nežnú“ zmenu režimu z totalitného na demokratický. Poďakovanie patrí všetkým ľuďom, ktorí počas novembrových dní stáli na námestiach a napriek strachu a zime demonštrovali za lepšiu budúcnosť. Za ostatných 30 rokov sme pochopili, že zmena režimu sa nemusí rovnať oka-

mžitej a nezvratnej zmene pomerov k lepšiemu. Spoločnosť sa vyvíja postupne, po malých krôčikoch. Je potrebné uvedomiť si, že demokracia nikdy neprestala potrebovať našu neustálu opateru. Ak by nebolo slobody: „nemohli by sme slobodne cestovať, slobodne chodiť do kostola, slobodne podnikáť, slobodne uplatňovať základné ľudské práva a náboženské slobody, ba ani slobodne voliť“ a práve táto Nežná revolúcia priniesla Slovensku slobody, ktoré sú dnes pre nás samozrejmosťou. Novem-

ber bol míľnikom nie len pre bývalé Československo, ale aj východný blok, kto-

Pápežská misijná nedeľa, je dňom modlitieb

Byť stredý k druhým... Farnosť goralskej a kúpeľnej obce Vyšné Ružbachy sa v nedeľu 20. októbra 2019 zapojila do celosvetovej aktivity Pápežských misijných diel. Seniorky, skauti a dobrovoľníci po prvýkrát pripravili kreatívny misijný stánok s rôznym misijným tematickým sortimentom ako napríklad - sviece vo farbách kontinentov, rôzne drevené ružence, lízanky, misijné časopisy a obrázky. V misijnom stánku tiež nechýbali domáce tradičné ružbašské koláče, ktoré boli kreatívnym podporným produktom tohtoročnej zbierky pre africkú Rwandu. V tento deň Katolícka Cirkev slávila na celom svete vo všetkých ka-

tolických kostoloch misijnú nedeľu. Bol to deň modlitieb za misie a misionárov a deň solidarity prejavenej finančnou zbierkou na podporu misijných krajín. Misijná nedeľa bola o to výnimočnejšia, že pápež František počas

celého októbra 2019 pozýva všetkých pokrstených kresťanov na slávenie Mimoriadneho misijného mesiaca. Na Slovensku je tento deň známy pod názvom Misijná nedeľa. Je zároveň spojený s viacerými aktivitami na

výročie Nežnej revolúcie

rý stál pred veľkou výzvou. Bez státisícov odvážnych bezmenných ľudí, ktorí stáli

na námestiach našich miest a obcí so svojimi úprimnými túžbami a pevným odhodlaním, by žiadna revolúcia neuspela. V roku 1989 sa zreteľne menil svet okolo nás. Všetci sme tie zmeny videli – menili sa hranice, padali bariéry, preskupovali sa svetové sily. A aj my sme vtedy búrali múry, strihali drôty a hľadali cestu jeden k druhému. Revolúcia nám dala síce vytúženú slobodu ale zobrala nám aj naše sny a ilúzie.

Spracoval:
Radoslav Babjarčík,
Zamojski Inštitút, N.O.

za šírenie evanjelia

podporu misií vrátane zbierky Pápežských misijných diel (PMD). Po prvýkrát sa slávil v rámci cirkvi na celom svete v roku 1926. Táto pomoc sa dostáva do misijných oblastí na základe žiadostí konkrétnych misionárov pôsobiacich v misijných oblastiach. Títo nositelia projektov sú povinní vždy doložiť spôsob využitia darovaných finančných prostriedkov na príslušný medzinárodný sekretariát v Ríme. Zo získaných finančných prostriedkov sa v rámci Pápežských misijných diel zaisťuje kvalitná a systematická pomoc najchudobnejším kresťanom v približne 1100 misijných diecézach sveta. Podporu-

jú sa rôzne katechetické, vzdelávacie, charitatívne a sociálne projekty, školy, nemocnice, sirotince, domovy pre starých ľudí, strediská pomoci, domovy malomocných, stavby a opravy kostolov, kaplniek či kláštorov. Misijná nedeľa je známa aj ako Svetový deň misií a je dňom modlitieb za šírenie evanjelia a zároveň aj dňom solidarity s našimi bratmi a sestrami v misiách, ktorí žijú v materiálnej núdzi. Všetkým, ktorí prispeli na pomoc misijnej Rwandy ďakujeme. „Blahženejšie je dávať, ako prijímať.“ (Sk. 20, 35)

Spracoval:
Radoslav Babjarčík,
Zamojski Inštitút, N.O.

JANUÁR

19. 1. 2020 (nedeľa) 19:00

- KINO A JEDLO: JANOVE ZRNO (Štašák, Gajdoš, 2019)

22. 1. 2020 (streda) 19:00

- VEČER STOLNÝCH HIER: HRAMAGU

24. 1. 2020 (piatok) 19:00

- ZÁBAVNÝ VEČER 4 PROTI 4 A UVEDENIE VÝSTAVY ŠTUDENTOV ŠKOLY UMELECKÉHO PRIEMYSLU V KEŽMARKU

25. 1. 2020 (sobota) 19:00

- GITAROVÝ KONCERT TIMOTEJA ZAVACKÉHO A MIGUELA ANTONIA GARCIIU RANGELA A DISKUSIA S LEKÁROM JÁNOM HENCELOM

31. 1. 2020 (piatok) 19:00

- CESTOVATEĽSKÝ VEČER S FOTOGRAFOM ROBOM KOČANOM

Deti narodené október - november 2019

Maxim Filko
Ema Ivanková
Tadeáš Gončár

Opustili nás október - november 2019

Milan Fabis
Ján Tremský
Janka Škurlová
Štefan Borovský
Katarína Sendreiová
Anna Straková
Július Zbuška
Štefan Lopatovský

Zimné zvykoslovie

v Ružbachoch

Príprava na Vianočné sviatky (gody) začínala prvou adventnou nedelou účasťou na rannej sv. omši (roráty). Ranné sv. omše sa konali po celé adventné obdobie. V tom čase sa nekonali žiadne spoločenské zábavy a veselía. Bolo to obdobie očakávania príchodu Spasiteľa a priprav na Štedrý večer a Polnočnú omšu. Zimný čas bol obdobím vegetatívneho kludu, nie však útlmom duchovnej kultúry. Prevaha noci nad dňom, tmy nad svetlom predurčovali podľa predstáv ľudí i prevahu zlých sil nad dobrom a tak sa i zamierovali na ochranu proti nim. Predvianočné obdobie bolo charakterizované rôznymi zvykoslovnými úkonmi s využitím prvkov ľudovej mágie.

Už na Ondreja 30. novembra dievky liali do vody olovo, aby podľa tvaru stuhnutého olova veštili povolanie ich budúceho ženícha. Ondrej predstavoval ľúbostné čary. Dievky v ten deň varili pirohy, do ktorého každá z dievok vložila lístok s menom jej vyvoleného. Po uvarení pirohy vyberali a ktorého meno si dievka v pirohu našla, mal byť jej budúci muž. Dievky potom večer chodili po dedine a triasli drevenými plotmi pri domoch. Ktorý plot bol chatrný, tak sa i rozsypal. Pri tomto úkone dievčatá verili, že z ktorej strany bude štekať pes, tak z tej strany príde ich budúci ženich.

Na Barboru 4. decembra si dievky kládli do vody v krčahu vetvičky ovocných stromov, najmä čerešni, ktoré mali zakvitnúť na Štedrý deň. Rozkvitnutú vetvičku po polnočnej omši potom darovali vyvolenému mládenkovi.

Mikuláš 6. decembra bol zasa charakteristický obchôdkami masiek Mikuláša, anjela a čerta po domácnostiach, všade tam, kde mali deti. Obdarúvali ich sladkosťami

podľa zásluh. Deti sa potešili akejkolvek drobnej sladkosti. Niektorí dostali len trnky, keď neboli poslušní.

Na Mikuláša sa robila aj zbierka hřstok lanu, ktoré potom ženy spriadali a vyrábali plátno pre cirkevné účely.

Ludia verili, že Lucia 13. december bol deň, kedy mali strigy najväčšiu moc podľa starej legendy o pálení stríg, pričom len ona jediná nezhořela. Tu gazdovia sústredovali pozornosť na ochranu dobytky i celej domácnosti. Priamo do krmovín primiešavali cesnak, ktorého zápach mal odradiť Lúciu od jej čarovnej moci. Cesnakom v znaku kríža potierali verajе dverí do maštale, ale i do príbytku. Sústredili sa najmä na dni kedy vládli „strigy“. U nás mal v minulosti tradíciu „Luciový stolček“. Bol to jednoduchý, malý, nízky stolček (hokerlík), ktorý si musel vyrobiť každý sám v dobe od Lucie do Štedrého dňa. Stolček musel mať v sedacej časti pozdĺžny otvor na prenášanie. Kto chcel vidieť strigy, musel sa na Štedrý deň po večeri posadiť na stolček na krížne cesty, alebo cez otvor v stolčeku keď pozeral, videl strigy ako vychádzajú z kostola.

Mládež sa v zimnom období schádzala v kúdeľných izbách, ktoré boli strediskom nie len pracovnej činnosti, ale aj strediskom spoločenského života. Iná skupina mládeže zas počas adventu navcihovala divadelné predstavenie, ktoré odohrali na Štefana 26. decembra - druhý sviatok vianočný aj dva krát za sebou pre veľký záujem obyvateľstva. Po divadle bola vždy Štefanská tanečná zábava v Orlovni.

Samotné Vianoce začínali Štedrým dňom 24. decembra. Dodnes sa tento deň označuje ako „vilija“ čo z latinského prekladu „vigilia“ sa označuje predvečer sviatku. V ten deň ako prvé vstávali ženy, aby pripravili cesto na vianočné chleby a koláče. Koláče sa piekli v každom dome v „pjykarniku“ z bielej múky a plnili sa najčastejšie makom. Skrútené boli do tvaru písmena „U“. Piekla sa i „strucouka“ podobná dnešnej vianočke. Bola posypaná celým nemletým makom. Každý úkon vykonaný počas toho dňa mal svoj osobitný význam. V ten deň sa nič nepožičiavalo, ani nesmelo byť nič požičané odnikadiaľ. Príprava vianočných jedál a pečiva musela byť ukončená najneskôr na poludnie. Z tradičných vianočných jedál to boli „bobalky s makom“, pirohy plnené slivkovým lekvárom poliate maslom, kyslá kapustová polievka s hubami a hrachová polievka. Jedla z mäsa sa nevarili. „Vilija“ bola pôstnym dňom. Z pripravovaných jedál nesmel nikto ochutnať, lebo by dostal „strupy“ - vyrážky po tele. Verilo sa, že kto celý deň nič nejze, tak večer uvidí hviezdičky. Po obede veľkú pozornosť venovali príprave štedrovečerného stola. Pod stôl sa ukladala slama, kus železného hospodárskeho náradia, napr. zátka z jarma, sekera, alebo ohlávka z konského postroja pre koňa. Nohy stola sa ovinuli reťazou čo symbo-

lizovalo pevnosť, pospolitosť a súdržnosť celej rodiny. V niektorých príbytkoch slamu rozkladali po podlahe celej izby. Nad stolom visel o stropný trám (tragar) pripevnený vianočný stromček (jyzulan). Kedysi to bol pekný hustý vrcholek mladého smrečka. Ozdobili ho vyleštenými červenými jablčkami, kto mal zavesil aj pár orechov. V chudobných rodinách obalili do pozlátka kocky repy, neskôr balili aj kockový cukor. Staršie deti pripravili drobné ozdoby zo žitnej slamy. Na vrcholci bola vždy pripevnená šesticpa ozdobená hviezda vystrihnutá z papiera.

Na stole nesmel chýbať chlieb ovinutý v lanovej plachte, pod ktorým bolo nasýpané zrnó. Jeden chlieb musel ostať vždy až do Nového roku. Rovnako nevyhnutný bol na stole i cesnak. Slávnostnú atmosféru sviatočného stola dopĺňala zapálená „hromničná svieca“. Na koho sa plameň viac nakláňal, mal skôr zmrieť. Jedlo sa z jednej misky uprostred stola. Každý svojou drevenou lyžicou. Príborové nože a vidličky ľudia nepoznali. Každý dával pozor, aby mu z lyžice nič nespadlo, lebo to prinášalo nešťastie, choroby i smrť. Od stola smela odísť len gazdina, ktorá predkladala jedlá. Ostatní stolovníci nesmeli od stola odstúpiť. Pri štedrej večeri nesmel chýbať žiaden člen rodiny. K dispozícii bolo jedno prázdne miesto pri stole, pre náhodného hosťa, ktorého sa muselo prijať a nesmelo sa ho odohnať, hoc to bol aj posledný žobrák. Stolovanie začínal vždy najstarší člen rodiny (stary ojec, ojec). Stolovanie začínal i končil spoločnou modlitbou s poďakováním Bohu za štedrosť prestretých jedál. Počas štedrej večere sa smelo len jesť a nič viac. Žiadna vrava nebola prípustná. Ako prípitok pre dospelých bol kalištek žitnej pálenky. Deťom sa nena-

lialo nič. Po večeri sa mohli napiť „kvašnyj vody – scavy“. Po večeri v niektorých domácnostiach, zaspievali koledu „kolynde“. Špecifická koleda v našej obci nebola. Spievala sa niektorá z vianočných náboženských piesni. Počas večere gazda do škopca (skopjec) odobral z každého jedla po tri lyžice, ktoré potom odniesol statku do maštale (stajne). Škopec ostal pod stolom aj cez deň Božieho narodenia. Po skončení štedrej večere vychádzali ľudia z domu na cestu zo zatvorenými očami. Na cestu sa postavili tak, aby oči po otvorení smerovali hore do lesa, nikdy nie nadol. V minulosti sa dary pod stromček nedávali žiadne. Počas štedrého dňa obchádzali príbytky „sopkari“ (odvodené od slova šopa – sopa, malá šopka – sopka, v ktorej sa narodil Ježiško), ktorí predstavovali pastierov, aby zvestovali jeho príchod na svet.

Narodenie Božieho syna predvádzali nacvičenou hrou založenou na slovných hračkách, spevoch a vinšoch. V minulosti túto hru predvádzali aj tri skupiny chlapcov, ktorí si stanovili hranice obchôdzky v dedine. S touto hrou chodievali aj do susedných blízkych obcí Lacková, Nižné Ružbachy, ale aj do vzdialenejšej Kamenky. Okrem „sopkarov“ počas štedrého dňa chodievali po domoch aj pastieri oviec a rožného statku s vrecom do ktorého vyberali „okolke“. Gazda im vydell buď celý, alebo polovicu „kuhá“ - vianočného chleba, čo mali aj zmluvne dohodnuté pri nástupe do pastierskej služby. Večer rodina strávila v očakávaní polnočnej omše.

**A ja Vom tu vincuje na te švjnyte Vilije,
zyby šče še pši scynšču, pši zdrovju,
pši Boskym pokoju
docykali drugyj švjyntyj Vilije.
Pohvaleňi Jezus Kristus!**

Polnočná omša

V minulosti polnočná omša bola vo farnosti len jedna a to vždy u nás vo Vyšných Ružbachoch. Bolo to preto, lebo náš kostol bol zo všetkých troch najväčší.

Na polnočnú omšu prichádzali aj obyvatelia Nižných Ružbách a Lackovej peši cez kopce. Kostol bol vždy prepĺnený, lebo na polnočnú omšu prišli aj tí, ktorí počas roka nechodievali pravidelne na bohoslužby. Po omši bolo zvykom, že pred kostolom trúbili pastieri na trúbach z kravských rohov a praskali bičmi. Po návrate z polnočnej omše gazda najprv navštívil maštal a zavinšoval zvieratám šťastlivé sviatky, pričom im rozdelil jedlo odobraté pri štedrej večeri do škopca a pridal aj prípadné zvyšky alebo „poskrobek“ – chlieb upečený zo zvyškov cesta zoškrabaného z koryta.

Božie narodenie

UŽ od skorého rána na Božie narodenie 25. decembra chodievali po domoch vinšovať cigáni (cygaňi). Zvyčajne chodievali takí, ktorí vedeli zaspievať i zahrať na husliach. Popriali gazdovi i celej jeho rodine hojnosť všetkého možného i nemožného. Cigánov vinšovnikov každý gazda prijal, lebo sa verilo že prinášajú šťastie. Odmeneň boli kúskom chleba, koláčom, alebo iným jedlom. Na Božie narodenie sa okrem účasti na sv. omši nikde nechodilo. Vo výnimočnom prípade sa mohlo ísť na návštevu najbližších príbuzných, ale nikdy nie z vyšného konca nadol, ale len opačne a nikdy nie s prázdnu rukou. V tento deň na rozdiel od predchádzajúceho sa už mohli konzumovať i mäsové pokrmy. Na tento deň sa vzťahoval zákaz akýchkoľvek domácich či poľnohospodárskych prác.

**Vincuje Vom v tote slavne švjynta
Krista Pana narodzyňe,
zyby Vom Pan Bog dou zdrovja, scynšča,
scyre Boske pozrygnaňe ňy lym tego roku,
ale i na drugi rok.
Zyby šče še mogli s Kristym Panym
raduvač, i Jymu pšyšpivuvač.
Ja Vom to zy serca vincuje.
Pohvaleňi Jezus Kristus.**

Na Štefana 26. decembra po sv. omši za spevu koledy navštevoval domácnosti kňaz v sprievode kantora, kostolníka a miništrantov, aby posvätili vianočné stromčeky v každom dome. Svätená voda a vôňa kadidla zanechala v domácnostiach nezvyčajnú vianočnú atmosféru. Okrem vône v dome ostal po nich aj nápis na dverách 20-G+M+B-19, čo symbolizovalo rok návštevy i počiatočné písmena troch kráľov : Gašpar+Melichar+Balzár. Všetci sa spoločne modlili za pokoj v dome i za to, aby ich obchádzali nešťastia a choroby. Rodina prejavila vďaku za návštevu finančnou čiastkou, každému osobitne podľa jeho postavenia v cirkevnej hierarchii. Obchôdzka sa vykonávala aj v ďalšie dni, postupne až do troch kráľov. Obdobie od Vianoc až do Troch kráľov bolo obdobím veselí a zábavy.

Sviatok sv. Jána evanjelistu 27. december nebol prikázaným sviatkom, ale v náboženskom význame sa patrične uctieval. V ten deň sa už mohli vykonávať práce súvisiace s chodom domácnosti, mohlo sa už chodievať aj na návštevy. Mládež sa zvykla celý tento deň zabávať až do polnoci.

Posledný deň v roku 31. december nebol sviatočným dňom, ale ľudia sa v hojnom počte zúčastňovali na ďakovnej sv. omši v závere kto-

rej sa dozvedeli rôzne štatistické údaje zaznamenané za celý rok v matrike narodených, sobášených i zomrelých. Dozvedeli sa koľko finančných darov sa vyzbieralo do zvončeka i v iných zbierkach i na čo boli prostriedky použité. Na prelome rokov zvykla byť v Orlovni tanečná zábava. O polnoci sa rozozvučali kostolné zvony. Kostol bol prístupný ľuďom aj v túto nočnú hodinu.

Prvý deň Nového roku 1. január mal zvláštnu moc. Bol najväčším prikázaným sviatkom. Vzťahovali sa naň zákazy rôznych činností, ktorých nedodržanie malo ovplyvniť chod domácnosti. Do domu mal vstúpiť ako prvý muž, najlepšie mladý chlapec, alebo mládenec. Ak by do domu prvá vstúpila žena, prinieslo by to nešťastie. Príbytok v ten deň musel vítať Nový rok v úplnej čistote. Nikde nesmela byť žiadna špina (barlog). V ten deň sa opäť chodievalo po koledovaní a vinšovaní s práním zdravia, šťastia a prosperity. Ľudia sa všeobecne tešili príchodu Nového roku navzájom sa objímali a podávali si ruky.

**A ja Vom tu vincuje na tyn Novy rok,
zyby šče še docykali
drugogo Novego roku,
pši scynšču, pši zdrovju,
pši Boskym pokoju
a co sobje od Pána Boga zycyče,
zyby šče mjeli tak scyro
jak z ňeba rosa padá.
Pohvaleňi Jezus Kristus.**

Na Troch kráľov Sviatok Troch kráľov 6. januára končí Vianočné obdobie. V ten deň sa v kostole svätita Trojkráľova krieda i svätená voda. Posvätenú vodu si potom ľudia naberali do kanvičky (do bukečika) a odnášali domov. Používali ju počas ce-

lého roka pri všetkých dôležitých úkonoch na poliach v gazdovstve i v domácnosti. V tento deň sa zvyklo hrať divadlo. Zvyčajne to bola repríza vianočného predstavenia. Domácnosti obchádzali Traja králi – mládenci odetí v bielych košeliach s vysokými ozdobenými papierovými čiapkami, ktorí predstavovali troch kráľov Gašpara, Melichara a Baltazára. Za cingotu zvončekov vyspievali novoročný vinš, ktorého obsahom bolo želanie zdravia, šťastia a dlhého žitia.

**Spracoval Peter Fabis,
na základe viacročného výskumu
a z ústneho podania starších
obyvateľov obce Vyšné Ružbachy**

*/:My Tri krále prišli sme k Vám:/
/:zdravie, šťastie:/
vinšovať Vám,
/:zdravie, šťastie:/
vinšovať Vám.*

*/:Zdravie, šťastie, dlhé leta:/
/:my sme prišli:/
k Vám z ďaleka,
/:my sme prišli:/
k Vám z ďaleka.*

*/:Z ďaleka je cesta naša:/
/:do Betléma:/
mysel naša,
/:do Betléma:/
mysel naša.*

*/:A ja čierny vystupujem:/
/:svoju briadku:/
vystrkujem,
/:svoju briadku:/
vystrkujem.*

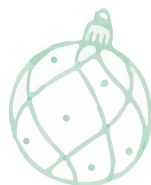
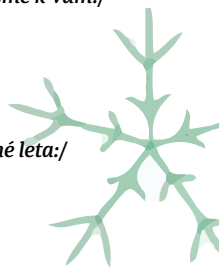
*/:Svieti slnko z vysokosti:/
/:opaluje, opaluje:/
moje kosti,
/:opaluje, opaluje:/
moje kosti.,*

*/:Vy gazdinko, vy gazdičko:/
/:udelte nám:/
po trošičko,
/:udelte nám:/
po trošičko,*

*/:A čo Vy nám udelíte:/
/:za to biední:/
nebudete,
/:za to biední:/
nebudete.*

*/:My budeme Boha vzývať:/
/:my budeme Boha chváliť:/
/Boh Vás bude:/
Požehnávať,
/Boh Vás bude:/
Požehnávať.*

*Ostávajúce zdraví, milí hospodári,
ďakujeme za tie dary, čo ste nám ich dali.*

Obec Vyšné Ružbachy Vás srdečne pozýva na

Ružbašský fašiangový ples

22.februára 2020 o 19.00 hod.

reštaurácia Ružbašský Dvor

Zabávať sa budete s kapelou **PROMO**

Vstupné: 25 €

**V cene lístka -prípitok, predjedlo, polievka, hlavné jedlo, káva
(bez obmedzenia), dezert, polnočná kapustnica,
fašiangové sladkosti a kultúrny program**

Predaj lístkov OÚ Vyšné Ružbachy a viac informácií
získate na tel.čísle (+421 917 241 446)

Samozrejme, nebude chýbať tombola so skvelými cenami!!!

Čo robiť ak máte v bytovom dome **NEPLATIČA**

V prvej časti článku som sa venoval všeobecnej problematike platobnej povinnosti vlastníkov bytov a nebytových priestorov a možnostiam jednotlivých vlastníkov dozvedieť sa o existencii a o výške dlhu. Nie je totiž všeobecnou samozrejmosťou, že predseda spoločenstva vlastníkov bytov a neb. priestorov alebo správca sprístupní dokumentáciu ohľadom správy bytového domu vrátane výpisu zo spoločného účtu bytového domu. V druhej časti príspevku sa budeme venovať praktickým možnostiam vymoženiu dlžných súm.

2. časť

Nečakajte zbytočne kým bude suma narastať

Vadí niekomu jedna neuhradená zálohová platba? Zrejme ani nie, ale čo druhá? Bude predseda spoločenstva, správca bytového domu, alebo dokonca niektorý z vlastníkov riešiť túto skutočnosť? Zatiaľ som sa nestretol s tým, že by sa zodpovedná osoba zaoberala tým, že niektorý vlastník neplatí, aj keď nepravidelne. Až dovtedy, pokiaľ dlh nenarastie do výšky 600 až 900 eur. V takomto prípade sa však zabúda na to, že dlžník nezabudol vykonávať úhrady len tak. Ak áno, týka sa to len 0.01% vlastníkov. Zvyš-

ná skupina neplatí z dôvodu, že vykonáva úhrady buď iným veriteľom, alebo na tieto úhrady jednoducho nemá. A to práve z dôvodu, že vykonáva úhrady iným subjektom. Vo vzťahu k ostatným vlastníkom je táto informácia nepodstatná a oveľa dôležitejšie je to, že sa v týchto veciach nekoná. Našou štatistikou na vzorke niekoľkých správcov sme dospeli k záveru, že pokiaľ sa pozornosť venuje dlhu hneď od momentu, v ktorom vznikol a bez ohľadu na jeho výšku, dosahuje sa oveľa vyššia efektívnosť vymožených dlhov. Nie je nutné čakať na zbytočné narastanie nedoplatkov. Pre tento postup som nikdy nenašiel žiadny ani právny, ani iný argument. Naopak, existuje mnoho argumentov, prečo nečakať a konať hneď. Spomeniem iba jeden hlavný –

je vždy lepšie buď uhradiť alebo splácať nižší nedoplatok, než vysoký.

Podávanie žalôb je zbytočným plytvaním financií

Priemerná dĺžka súdneho konania v občianskych veciach na Slovensku je 21 mesiacov. Nič viac netreba vedieť. A ak sa aj správca alebo predseda spoločenstva rozhodne niekoho žalovať na súde, po jeho ukončení má v rukách papierové rozhodnutie - exekučný titul. Ale sú na účte bytového domu aj financie? A je tu ďalší problém: ak je na svete vykonateľné rozhodnutie súdu na určitú sumu po xy mesiacoch, je to reálna výška nedoplatku? Ak totiž dlžník neplatil zálohové platby ani počas súdneho konania,

dlh o tieto platby narástol a tak sa môžete „točiť“ dookola a dookola. Výsledok tohto procesu bude existencia niekoľkých súdnych sporov a množstvo súdnych poplatkov a poplatkov za právne služby. Nehovoriac o tom, že o podaní návrhu na vykonanie exekúcie je nutné rozhodovať vlastními nadpolovičnou väčšinou všetkých vlastníkov bytov a NP v bytovom dome v zmysle § 14b ods. 1 písm. o). Správne investovanou energiou a právnymi znalosťami dokážete dosiahnuť stav, v ktorom nebudete musieť žalovať ani jedného vlastníka z titulu neuhradených zálohových platieb. Ak by som na záver mal popísať know-how, teda ako na to, stačí prelistovať medzi našimi referenciami :)

Od 1. apríla majú vlastníci superprioritné postavenie oproti bankám

P o h ľ a d á v k y vlastníkov sú priamo so zákona zabezpečené záložným právom k bytu alebo nebytovému priestoru dlžníka v zmysle § 15 zákona č. 182/1993 Z.

z. (BytZ). Toto ustanovenie hovorí o tom, že „Na zabezpečenie pohľadávok, ktoré vznikli alebo vzniknú v budúcnosti z právnych úkonov týkajúcich sa domu, spoločných častí domu, spoločných zariadení domu a príslušenstva a na zabezpečenie pohľadávok, ktoré vznikli alebo vzniknú v budúcnosti z právnych úkonov týkajúcich sa bytu alebo nebytového priestoru v dome, ktoré urobil vlastník bytu alebo nebytového priestoru v dome, vzniká zo zákona k bytu alebo k nebytovému priestoru v dome

záložné právo v prospech ostatných vlastníkov bytov a nebytových priestorov. Existencia záložného práva sa zapíše do katastra nehnuteľností a nemožno ho vymazať počas existencie predmetu záložného práva“. Text zvýraznený hrubým je predmetom novely zákona č. 63/2019 Z. z. s účinnosťou od 1. apríla 2019. Novelou bol odstránený interpretačný chaos v tom, kto je prvý v poradí pri uspokojovaní nedoplatkov napr. pri výkone dražby. Pre vlastníkov bytov a nebytových priestorov už nebude interpretačne komplikované tento fakt obhájiť.

JUDr. Mgr. Marek Perdík
Združenie pre lepšiu správu
bytových domov (ZLSBD)

Uvedomujem si, že celý proces vymáhania nedoplatkov spolu s právnym výkladom výkonu zákonného záložného práva (§ 15 BytZ) je na dlhší článok alebo viac častí. Mojou snahou bolo ale stručne poukázať na procesy, ktoré mi práve v Rimavskej Sobotě ako rodenému „sobotanovi“ chýbajú. V prípade otázok alebo evidovania nedoplatkov na nás môžete kedykoľvek obrátiť.

JUDr. Mgr. Marek Perdík, ZLSBD

Kalendár

významných historických udalostí v našej obci

pripadajúcich na prvý polrok 2020

V kronikách sa spomínajú kúpele ako opustené a stratové.

V roku **1800**

pred 220 rokmi!

Bolo zaznamenané prvé väčšie vystahovalectvo z obce do Juhoslávie a do Rumunského Banátu. Nikto z vystahovaných sa už do obce nevrátil.

V rokoch **1810 – 1830**

pred 210 – 190 rokmi!

V období rokov **1825 – 1830**

Bola postavená kaplnka pri vstupe do obce v blízkosti cintorína. Zasvätená je sv. Izidorovi – patrónovi roľníkov.

pred 195 – 190 rokmi!

Pred 190 rokmi v roku **1830**

Šľachtic Eugen Emerich von Jóny, ktorý v roku 1825 obdržal obec i kúpele ako kráľovské veno, dal postaviť pri prameni Sväteny I. kryté zrubové kúpalisko

Pred 150 rokmi v roku **1870**

Hromadné vystahovalectvo z obce najmä do Ameriky a do Kanady.

Pred 300 rokmi v roku **1720**

V kronike mesta Kežmarok spomína v nemčine vtedajší kronikár Juraj Buhus obec Ober Rauschenbach po slovensky Wísy Rusbaň, že dedinu známu svojimi liečivými prameňmi veľmi vyhľadávajú poprední poľskí a uhorskí šľachtici.

Pred 150 rokmi v roku **1870**

Všetky deti v škole /vyše sto detí/ vyučuje jeden učiteľ. Vyučovalo sa po slovensky.

Obdobie okolo roku **1800** pred 220 rokmi

Podľa ústneho podania boli v obci postavené kaplnky Pod Úbočou, Na Horbku, a Na Lažňi. / Presný údaj o postavení kaplniek sa nenašiel./

Pred 120 rokmi v roku **1900**

Veľký požiar v obci. Úmyselného podpaľača od Zboska po odpykaní trestu ľudia zabili.

Pred 120 rokmi v roku **1900**

Opätovné hromadné vystaňovalectvo z obce do Ameriky.

Pred 110 rokmi v roku **1910**

V obci sa objavujú prvé ručné mlátiacie stroje a zriaďujú sa gáple.

Pred 110 rokmi v roku **1910**

V chotári obce vykonaný pokus o nález čierneho uhlia. Uhlie sa aj našlo, ale len v malom množstve.

Pred 120 rokmi 1. mája v roku **1900**

Požiar zapríčinený bleskom zničil v časti obce „Dvorisko“ tri rodinné usadlosti.

Pred 100 rokmi v roku **1920**

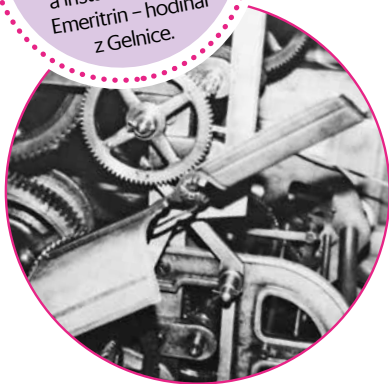
Drevené šindle na streche i veži kostola vymenila plechová krytina.

Pred 100 rokmi v roku **1920**

Zaniklo v obci Potravné družstvo ktoré bolo založené v roku 1898. Vytlačili ho židovskí obchodníci: Šlamko, Špíra, Kohn, Beksman a Izidor Friedman.

Pred 90 rokmi v roku **1930**

Politickou obcou boli zakúpené a nainštalované vežové hodiny za 12 tis. Kč. Hodiny dodal a inštaloval Rudolf Emeritín - hodinár z Gelnice.

Uskutočnilo sa prvé vymalovanie vnútra kostola vrátane stropných a nástenných malieb.

Pred 90 rokmi v roku

1930

Pred 70 rokmi v roku **1950**

Zanikol v obci grófsky kameňolom Na Horbku /Modzele/. Kameňolom od grófa Zámoyskeho mal v prenájme Tomáš Kraus. Pracovalo v ňom 6 až 15 mužov. Zánikom kameňolomu zanikla aj jediná vápenná pec, ktorá tam bola.

Pred 60 rokmi v roku **1960**

V priestoroch zaniknutého grófskeho kameňolomu bol zriadený letný autotocamping.

Pred 80 rokmi v roku **1940**

Podľa sčítania žilo v obci 809 ľudí. Z toho 765 Slovákov, 28 cigánov, 15 Nemcov a jeden Maďar. Podľa náboženstva 806 rím. katolíkov, 2 evanjelici a 1 kalvin.

Pred 60 rokmi v roku **1960**

Pri stavbe nových rodinných domov v období 60 rokov 20. st. sa začína používať cement a betón. Dovedy sa používala hlina.

Pred 60 rokmi v roku **1960**

Obec spolu s kúpeľmi pričlenená do okresu Poprad až do roku 1968.

Pred 50 rokmi v roku **1970**

Pri príležitosti sv. misii bol pri kostole po pravej strane od vchodu postavený jednoduchý drevený kríž.

Pred 40 rokmi v roku **1980**

Pred budovou Travertín I. bol zachytený prameň ščenský a upravený do úžitkovej fontány. Dielo nášho rodáka akad. Sochára Štefana Kovala.

Pred 40 rokmi v roku **1980**

Do užívania bola odovzdaná druhá 12 bytová jednotka na Dvorisku.

Pred 40 rokmi v roku **1980**

Ukončila sa výstavba 500 m. dlhého lyžiarskeho vleku na svahoch Kukury.

Pred 30 rokmi v roku **1990**

Politickéj iniciatívy v obci sa ujalo hnutie Verejnosti proti násiliu a Kresťansko demokratické hnutie. Z riadiacich pracovných pozícií boli odvolaní predstavitelia obce, družstva i kúpeľov.

Pred 30 rokmi v roku **1990**

V obci sa uskutočnil kurz Nemec-kého jazyka. Zúčastnilo sa ho 17 občanov. Kurz viedla Mgr. Mária Sekulová.

Zvyšovanie poplatku za komunálny ODPAD!

S Novým rokom nás čaká okrem očakávania všetkého čo naj aj neprijemné zvyšovanie v našej obci a to konkrétne zvyšovanie poplatku za komunálny odpad. Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch v § 81 ods. 12 hovorí: „Obec pri ustanovení výšky miestneho poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad vychádza zo skutočných nákladov obce na nakladanie s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom. Výnos miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady použije obec výlučne na zber, prepravu, zhodnocovanie a zneškodňovanie komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov.“ Nové sadzby miestneho poplatku za komunálne odpady, podmienky jeho vyrubovania a možnosti uplatnenia úľavy sú uvedené vo Všeobecne záväznom nariadení obce Vyšné Ružbachy č. 4/2019, ktoré je zverejnené na webovej stránke obce a je k nahliadnutiu aj na obecnom úrade.

Obec 10 rokov miestny poplatok za komunálny od-

pad výrazne nezvyšovala a je vo výške 10,- € na osobu ročne. Keďže skutočné náklady obce na likvidáciu komunálneho odpadu rastú a vyberaný poplatok nestačí na ich pokrytie, bolo nevyhnutné jeho navýše-

nie na 20,- € na osobu. Od roku 2014 si obec začala viesť štatistiku produkcie komunálneho odpadu a s tým spojené náklady na jeho likvidáciu. Jeho vývoj môžete vidieť v nasledujúcej tabuľke.

rok	odpad - EUR	výber poplatku	rozdiel - doplatok
2014	154,545	18 009,22	14 943,60 + 3 065,62
2015	163,999	18 862,43	14 829,28 + 4 033,15
2016	183,585	20 840,31	15 529,03 + 5 311,28
2017	182,690	20 953,35	15 928,78 + 5 024,57
2018	203,255	23 315,12	15 925,91 + 7 389,21
2019*	198,015	24 572,03	15 908,37 + 8 663,66
2020*	185,580	29 015,98	27 740,00 + 1 275,98

*očakávaná skutočnosť

V tom sú zahrnuté aj vývozy veľkoobjemových kontajnerov (VO), ktoré obec naplnila odpadkami vyzbieranými z verejného priestranstva (aj čiernych skládok) a z vyzbieraného veľkoobjemového odpadu.

rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019
počet vývozov VO	12x	15x	23x	20x	26x	17x
hmotnosť (t)	22,07	29,66	42,80	35,98	37,91	32,44

Z týchto tabuliek pekne vidieť ako sa nám produkcia komunálneho odpadu vyvíja a s ňou aj doplatok obce za jeho likvidáciu, ktorý je spôsobený nielen zvýšenou produkciou odpadu ale aj navyšovaním ceny vývoznou spoločnosťou a Nariadením vlády Slovenskej republiky č. 330/2018 Z. z. ktorým sa ustanovuje výška sadzieb poplatkov za uloženie odpadov na skládke odpadov. Jeho nárast vidieť v nasledujúcej tabuľke.

2014-2017	2018	01-02/2019	03-12/2019	2020	2021
4,979 €/1t	5,04 €/1t	5,17 €/1t	12,- €/1t	24,- €/1t	30,- €/1t

Takže ďalšie zvyšovanie nákladov na likvidáciu komunálneho odpadu je isté a ani navýšený poplatok v roku 2020 nám nepokryje všetky náklady na jeho likvidáciu ak zostaneme pri súčasnej produkcii odpadu. Ale je to výzva aj pre Vás, Vážení občania, aby sme nemuseli v ďalších rokoch navyšovať poplatok za TKO, pristúpme zodpovedne k tejto problematike a spoločnými silami sa nám separáciou a obmedzením zby-

točného plytvania podarí znížiť produkciu odpadu a tým aj náklady na jeho likvidáciu. Už v dnešnej dobe máme možnosť vytriediť plasty, papier, sklo a kovy či už do vriec alebo zberných nádob na to určených, čo sa týka textilu sú v areáli obecného úradu nádoby na to určené a je možné do nich vhadzovať šatstvo, textilie, obuv, kabelky, opasky a malé hračky. Viac krát do roka prebieha zber elektroodpadu a veľkoobjemového odpadu. Čo sa týka biologic-ky rozložiteľného odpadu

riešením je kompostovanie na záhrade, prípadne obecné kompostovisko.

Aj štát zvyhodňuje obce ktoré viac separujú, čím vyššia separácia tým nižší poplatok za uloženie odpadov na skládke stanovený spomínaným nariadení vlády č. 330/2018 Z. z.. Ak

sa nám podarí úroveň vytriedenia v roku 2021 dosiahnuť na viac ako 60 % tento zákonný poplatok bude vo výške len 11,- €/1 t namiesto 30,- €/1

t. V súčasnej dobe je naša obec s vytriedením komunálneho odpadu na úrovni 10% – 20 %, čo je málo. Takže ak máte problém s odpadom, obráťte sa radšej na zamestnancov obecného úradu a neriešte to vyhadzovaním „za dedinu“.

Musíme si uvedomiť, že práve my - občania - sme zodpovední za to koľko odpadu vyprodukuje, a že to sa potom odrazí aj v poplatku, ktorý za to zaplatíme.

Spracoval:
Viera Šutorová

VÝZVA

V dobe, keď súbor Kukurra aktívne vyvíjal svoju činnosť, bolo Miestnym kultúrnym strediskom zakúpených 6 párov ženských a 6 párov mužských čizm ku krojom. Žiaľ čizmy sa počas predošlých rokov požičiavali, no nevrátili sa. Vyzývame preto tých, ktorí zabudli čizmy vrátiť, aby tak urobili a doniesli ich na Obecný úrad. Na vnútornej strane každej čizmy je inventárne číslo, číslo veľkosti a pečiatka. Čizmy chceme využiť pri rôznych ľudových príležitostiach v obci.

Vopred ďakujeme.

OBEC VÝŠNÉ RUŽBACHY
OZNAMUJE VŠETKÝM, KTORÍ SI
MAJÚ CHUŤ ZAKOŤBUŤOVÁŤ, ŽE

**LADOVÁ PLOCHA
NA PARKOVISKU
JE OTVORENÁ**

**VSTUP JE
VOLNÝ**

LADOVÁ PLOCHA JE PRÍSTUPNÁ OD
7. JANUÁRA 2020

Unikát v širokom okolí

Balančný chodník a Kneipp terapia

V jesenných mesiacoch prebehla za Letným termálnym kúpaliskom Izabela pri prameni Lásky a Zabudnutia výstavba Balančného chodníka tzv. Barrefoot chodníka. Návrh a realizáciu spolu s úpravou existujúceho šliapacieho kúpeľa tzn. Kneipp terapiu pre Kúpele Vyšné Ružbachy a Obec Vy-

šné Ružbachy v spolupráci s OO CR Severný Spiš Pieniny zrealizovala firma KonSch Bohemian House. Kneipp terapia je vodoliečebná otužovacia procedúra založená na pôsobení rozdielu tepla a chladu. Prechod cez vodu plynule nadväzuje na Balančný chodník. Účinok chôdze na boso po rôznych

druhoch povrchu spočíva v stimulácii receptorov chodidla a následne reflexnej reakcii svalov celého tela. Vyskúšajte unikát v širokom okolí – vonkajšiu

KNEIPP terapiu a Balančný chodník.

Spracoval:
Jana Mindeková
Foto: KonSch
Bohemian House

Informácie o poukázaní 2 % z dane

IČO: 4238060

Právna forma: Občianske združenie

Názov: Ružbašský Prameň o.z.

Adresa: Vyšné Ružbachy 169, 065 02 Vyšné Ružbachy
Ružbašský Prameň o.z. si Vás dovoľuje osloviť s požiadavkou o poukázanie 2 % z Vašich daní, ktoré budú použité na chod nášho občianskeho združenia. Vďaka poskytnutiu 2 % z Vašich daní, budeme môcť organizovať rôzne spoločenské akcie, tlač nášho časopisu Ružbašské žrodelko, taktiež nákup rôznych cien a občerstvenia pre deti, ktoré sa zúčastnia rôznych súťaží, ktoré organizujeme počas roka. V prípade, že sa rozhodnete pomôcť nášmu združeniu takýmto spôsobom, budeme Vám veľmi vďační.

AKO NA TO?

A.) ZAMESTNANEC:

1.) Začiatkom roka požiadajte svojho zamestnávateľa o vykonanie ročného zúčtovania preddavkov na daň z príjmov za predošlý rok a o vystavenie potvrdenia o zaplatení dane.

2.) Vyplňte vyhlásenie o poukázaní 2 % dane pre Ružbašský Prameň o.z. Vypíšte Vaše meno, rodné číslo, bydlisko a sumu zodpovedajúcu 2% zaplatenej dane. Najneskôr do 30. apríla príslušného roku pošlite alebo doručte tlačivá daňovému úradu v mieste Vášho bydliska.

B.) SZČO, KONCESIA, INÁ ZÁROBKOVÁ ČINNOSŤ, PRÁVNICKÁ OSOBA (s.r.o., a.s., k.s., v.o.s., družstvo a pod.) v daňovom priznaní prosíme uviesť názov, sídlo a IČO nášho občianskeho združenia Ružbašský Prameň, tak ako je uvedené na tlačive „Vyhlásenie“.

(Ružbašský Prameň o.z., Vyšné Ružbachy 169, 065 02 Vyšné Ružbachy, IČO:4238060)

UPOZORNENIE!

Používajte len vzory tlačív (potvrdenie, vyhlásenie), ktoré boli vydané v Oznámení Ministerstva financií SR.

Za Vašu podporu Vám vopred ďakujeme!

Kolektív OZ Ružbašský prameň.

Dokumenty si môžete stiahnuť na internetovej stránke

www.ruzbasskypramen.sk

FUTBAL v obci

FK SLOVAN

» JESENNÁ ČASŤ 2019-20 - MUŽI

V jesennej časti 2019/20 sme sa umiestnili suverénne na 1.mieste 6.ligy OFZ SL.

Štatistiky po jesennej časti sezóny 2019/20

Mužstvo:

□ V jesennej časti sme odohrali 11 zápasov - 10 víťazstiev / 1 remíza - máme 31bodov

□ Sme na 1.mieste v po-

čte strelených gólov - 51 (priemer na zápas - 4,5gólu)

□ Sme na 3.mieste v počte inkasovaných gólov - 16 (priemer na zápas - 1,5gólu)

□ V minulej sezóne 2018/19 sme odohrali celkovo 18 zápasov a získali 32bodov (skóre 44:21) a skončili sme na 3.mieste

□ Jarná časť začína 5.4.2020 - predstavíme sa vo Veľkom Lipníku

Hráči:

□ Len 8 hráčov v celom okrese odohralo v jesennej časti plný počet 90 minút. Medzi nich sa zaradil náš „univerzál“ - momentálne brankár Juraj Zolnerčík. Juraj odohral ako jediný hráč okresu

plných 1620minút aj v minulej sezóne 2018/19!

□ Aktuálnym kráľom strelcov je náš Tomáš Sekelský, ktorý strelil 17gólov (nastúpil len v 9 zápasoch). Tomáš ma aktuálne priemer takmer 2 góly na zápas

□ V jesennej časti sa predstavilo celkovo 26 hráčov FK Slovan

□ Výbornou vizitkou je, že až 11 hráčov sa dostavilo minimálne na 9 zápasov

□ V niektorých zápasoch sa stalo, že bolo viac hráčov ako 16, takže niektorí hráči sa nezmestili do zostavy...

□ Celkovo sme boli veľmi disciplinovaní, keďže sme v 11 zápasoch dostali len 8 žltých kariet a žiadnu červenú kartu

1. V. RUŽBACHY	11	10	1	0	51:16
2. Jakubany	11	9	0	2	29:12
3. Nová Ľubovňa	11	7	1	3	37:12
4. Veľký Lipník	11	6	1	4	20:21
5. Ľubotín	11	5	1	5	29:32
6. Š. Jastrabie	11	4	2	5	21:21
7. Stará Ľubovňa B	11	4	1	6	19:34
8. Podolíneč	11	4	0	7	23:30
9. Plaveč	11	1	1	9	9:34
10. Litmanová	11	1	0	10	16:42

» JESENNÁ ČASŤ 2019-20 - ŽIACI

V jeseni prebiehal nábor žiakov do mládeže FK SLOVAN. Aktuálne máme 25 registrovaných žiakov mladších ako 18 rokov (5 hráči sú na hosťovaní v doraste Novej Ľubovne). Pod vedením licencovaného trénera Michala Zimu prebiehajú tréningy mládeže. Ak ma niekto záujem prihlásiť sa do mládežníckych kategórií, tak kontaktujte priamo Michala. Na základe počtu hráčov prihlásime mládežnícke mužstvá do súťaži OFZ SL pre ďalšiu sezónu 2020/2021.

Veríme, že pod novým vedením bude futbal v Ružbachoch napredovať. Za fungovanie futbalu ďakujeme hráčom, funkcionárom, fanúšikom, sponzorom a hlavne obci Vyšné Ružbachy, ktorá dlhoročne podporuje šport č.1 vo Vyšných Ružbachoch.

V piatok 27.12.2019 zorganizovalo vedenie OFZ SL vyhlásenie jedenástky roka 2019, do ktorej sa dostali 4 zástupcovia FK Slovan Vy-

ZMENA VEDENIA FK SLOVAN

V sobotu 16.11.2019 sa konala členská schôdza FK SLOVAN na ktorej sa vzdali funkcie predsedu FK Peter Šutor a ISSF manažér Ma-

roš Fabis. Členská schôdza zvolila nového predsedu FK Matúša Hanečáka. Nový predseda navrhol svoj tím, ktorý schválila členská schôdza. Aktualizovaná organizačná štruktúra:

RIADIACI ORGÁN - VÝKONNÝ VÝBOR:

PREZIDENT:	Peter Martinek
PRESEDA FK:	Matúš Hanečák
ISSF MANAŽÉR:	Tomáš Libák
POKLADNÍK:	Maroš Fabis
SPRÁVCA AREÁLU:	Dušan Sčensný v spolupráci s obcou Vyšné Ružbachy
TRÉNER „A“:	Michal Zima
KAPITÁN „A“:	určuje tréner
TRÉNER MLÁDEŽ:	Michal Zima (Dárius Heban)

NEZÁVISLÝ KONTROLNÝ ORGÁN - REVÍZNA KOMISIA:

PRESEDA:	Juraj Hanečák
ČLEN:	Peter Šutor
ČLEN:	Dávid Sonoga

šné Ružbachy - brankár Juraj Zolnerčík, stredopoliar Matúš Dluhoš, útočník Tomáš Sekelský a tréner Michal Zima – gratulujeme! Tomáš Sekelský sa stal zároveň najlepším hráčom roka 2019, keď dostal plný počet 17 hlasov (hlasovali tréneri okresných mužstiev, rozhodcovia a delegáti). Na základe vynikajúcich výsledkov by si určite zaslúžili ocenenie aj ďalší naši hráči...

FK Slovan v spoluprá-

ci s obcou Vyšné Ružbachy zorganizovali 29.12.2019 tradičný vianočný futsalový turnaj na ktorom sa predstavilo 6 mužstiev (aktívne sa zapojilo približne 50 hráčov). Víťazom turnaja sa stalo mužstvo Ihlan – gratulujeme.

Všetko o FK Slovan: <http://www.obecvysneruzbachy.sk/organizacie/fk-slovan/>

**Spracoval a foto:
Maroš Fabis**

INFORMAČNÝ KALENDÁR

NA ROK 2020 | VYŠNÉ RUŽBACHY

	PO	UT	ST	ŠT	PI	SO	NE
JANUÁR			1	2	3	4	5
	6	7	8	9	10	11	12
	13	14	15	16	17	18	19
	20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31			

	PO	UT	ST	ŠT	PI	SO	NE
FEBRUÁR						1	2
	3	4	5	6	7	8	9
	10	11	12	13	14	15	16
	17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29		

	PO	UT	ST	ŠT	PI	SO	NE
MAREC							1
	2	3	4	5	6	7	8
	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29	
30	31						

	PO	UT	ST	ŠT	PI	SO	NE
APRÍL			1	2	3	4	5
	6	7	8	9	10	11	12
	13	14	15	16	17	18	19
	20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30				

	PO	UT	ST	ŠT	PI	SO	NE
MÁJ					1	2	3
	4	5	6	7	8	9	10
	11	12	13	14	15	16	17
	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31	

	PO	UT	ST	ŠT	PI	SO	NE
JUN	1	2	3	4	5	6	7
	8	9	10	11	12	13	14
	15	16	17	18	19	20	21
	22	23	24	25	26	27	28
29	30						

	PO	UT	ST	ŠT	PI	SO	NE
JUL			1	2	3	4	5
	6	7	8	9	10	11	12
	13	14	15	16	17	18	19
	20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31			

	PO	UT	ST	ŠT	PI	SO	NE
AUGUST						1	2
	3	4	5	6	7	8	9
	10	11	12	13	14	15	16
	17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30	
31							

	PO	UT	ST	ŠT	PI	SO	NE
SEPTEMBER		1	2	3	4	5	6
	7	8	9	10	11	12	13
	14	15	16	17	18	19	20
	21	22	23	24	25	26	27
28	29	30					

	PO	UT	ST	ŠT	PI	SO	NE
OKTOBER				1	2	3	4
	5	6	7	8	9	10	11
	12	13	14	15	16	17	18
	19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31		

	PO	UT	ST	ŠT	PI	SO	NE
NOVEMBER							1
	2	3	4	5	6	7	8
	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29	
30							

	PO	UT	ST	ŠT	PI	SO	NE
DECEMBER		1	2	3	4	5	6
	7	8	9	10	11	12	13
	14	15	16	17	18	19	20
	21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31				

PLASTY A TETRAPAK

Zber TETRAPAKOV súčasne s tomajšími PLASTY v žltých vreciach z týchto PAKOV PREPLACHNÚT.

SKLO

PAPIER

KOVOVÉ OBALY

KOMUNÁLNY ODPAD

VEĽKOOBJEMOVÝ A NEBEZPEČNÝ ODPAD

KULTÚRNE PODUJATIA

22.2.2020 - Fašiangový obecný ples | **30.4.2020** - Tradičné stavenie mája | **8.5.2020** - Odhalenie pamätníka spojené s lampiónovým sprievodom | **10.5.2020** - Deň matiek | **1.6.2020** - Deň detí | **5.7.2020** Otvorenie letnej kúpeľnej sezóny | **1.8.2020** - Annabál | **2.8.2020** - Futbalový turnaj | **9.8.2020** - Ružbašské trhy folklóru | **10.10.2020** - Šarkaniáda | **17.11.2020** - Lampiónový sprievod s detskou omšou | **6.12.2020** - Stretnutie s Mikulášom | **20.12.2020** - Vianočné trhy | **31.12.2020** - Silvestrovská vatra

ZMENA TERMÍNOV VYHRADENÁ!

Vydáva: Občianske združenie Ružbašský Prameň o.z., so sídlom Vyšné Ružbachy 169, 06502 Vyšné Ružbachy. IČO: 42380600. Občasník. Noviny sú registrované na Ministerstve kultúry pod číslom EV 5768/19. ISSN 1339-7362. Expedícia novín je zabezpečovaná do všetkých domácností v obci Vyšné Ružbachy. Vo všetkých obchodoch sa nachádza označená zberná nádoba, kde môžete vhadzovať vaše postrehy, prípomienky, nápady, prípadne finančné dary na náš rozvoj. Uzávierka tohto výťažku: 31. december 2019. Ružbašské žrodelko je vydané vďaka finančnej podpore Obce Vyšné Ružbachy. Ďakujeme!